

2019-09-13

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2019/111

Kulturnämnden

Utvärdering och utveckling av kundval kulturskola

Förslag till beslut

Kulturnämnden noterar utvärderingen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Under implementeringen av det nya kundvalet beslutades att en utvärdering skulle genomföras med de nya kulturskolorna under våren 2019. Totalt sex kulturskolor har omfattats av utvärderingen, vars fokus var kundvalets konstruktion och dess effekter för medborgare och kulturskolor. Inför år 2020 föreslås nedan prioriterade åtgärder för att dels öka tillgängligheten och likvärdigheten för olika ämnesinriktningar, dels skapa rimligare ekonomiska villkor att bedriva verksamheten oavsett ämnesinriktning.

- Införande av en musikalcheck.
- Ta bort indelningen av checkar baserat på elevantal inom dans, teater och övriga kulturkurser.
- Sänkning av deltagaravgifterna för dans, teater och cirkus.

Förutsatt att elevdeltagandet är det samma under 2020 som under 2019 estimeras förslagen till förändringar att kosta cirka 400 tusen kronor. Förslag till förändringar gällande checkar och deltagaravgifter föreslås träda i kraft den 1 januari 2020. Ovan förslag till förändringar och dess ekonomiska konsekvenser presenteras i sin helhet för beslut i ärendet om mål och budget (KUN 2019/115) som ska gå upp till kommunfullmäktige.

Ärendet

Kort bakgrund

Nacka kommun införde kundval kulturskola från och med höstterminen 2018. Totalt sju kulturskolor, med verksamhet inom bland annat dans, nycirkus, musikal, teater, konst/media, beviljades auktorisation inom kundval kulturskola från och med hösten 2018. Under implementeringen av det nya kundvalet beslutades att en utvärdering skulle genomföras med de nya kulturskolorna under våren 2019. Syftet är att utreda om det nya kundvalet fungerar optimalt, och om det finns behov av förbättringar och korrigeringar. Utvärderingen, som presenteras i bilagan till denna tjänsteskrivelse, har fokuserat på kundvalets konstruktion och dess effekter för medborgare och kulturskolor.

Utvärderingen omfattar följande kulturskolor:

- Nacka Dans & Teater



- AFUM (Aktiviteter För Unga Människor)
- Le Fou kulturskola
- Kulturhuset Diesilverkstaden
- Danshuset Stockholm
- Saltsjöbadens Teater

Tivoli kulturskola har inte kommit igång med någon verksamhet i Nacka, och omfattas därför inte av utvärderingen.

Resultat

Kulturskolornas synpunkter i korthet

Nedan presenteras de främsta för- och nackdelarna som framkommit i dialogen med kulturskolorna:

Fördelar:

- Ökad likvärdighet för kunderna
- Större tydlighet gällande kursutbud och innehåll.
- Stabilare ekonomi jämfört med att driva i egen regi utan kommunal subvention.
- Samarbete med kommunen ger högre status och en extra marknadsföringskanal.

Nackdelar:

- Den administrativa tjänsten Nacka24musik & kultur är undermålig för både medborgare och administratörer, vilket orsakat stora administrativa merkostnader och svårigheter för medborgarna.
- Kommunens support var inte tillräcklig och höll inte önskad kunskapsnivå. Dessutom var implementeringstiden för kort.
- Det behövs rabattsystem, möjlighet att gå halv kurs från mitten av terminen, och lägre avgifter som ökar tillgängligheten för medborgarna. Främst inom cirkus och musikal har det blivit för dyrt att delta för medborgarna.
- Det behövs en musikalcheck. Dagens upplägg som innebär att medborgaren ska anmäla sig till tre olika ämnen som utgör musikal, är för dyrt för medborgarna, samt för kostnadskrävande för anordnaren.
- Barn som är 5-6 år bör inkluderas i kundvalet.
- Kulturcheckarna för grupper med fler deltagare än 12 fyller inte någon funktion. Ersättningen halveras för alla i en undervisningsgrupp så snart det blir fler än 12 i gruppen. Kulturskolorna har därför inte råd att bedriva undervisning för fler än 12 deltagare per grupp.
- Checkersättningen bör gälla för full termin oavsett om en elev säger upp platsen under pågående termin. Anordnaren står med kostnaderna för hela perioden ändå.
- Ta bort upplägget med automatisk återanmälan. Bättre med avslutade terminskurser och att kunden anmäler sig till önskad kurs varje termin.
- Checkersättningen för övrig kultur bör ses över, exempelvis är keramikkurser mer kostnadskrävande.

Medborgarnas perspektiv

Flera av kulturskolornas synpunkter ovan har sin grund i reaktioner och synpunkter som skolorna fått ta emot från föräldrar och elever. Under våren 2019 genomfördes en kundundersökning inom hela kulturskoleverksamheten. Svarefrekvensen var 47 procent



inom den verksamhet som omfattas av kundvalet. En majoritet av de svarande har gått i kulturskolan två år eller mer, och nästan samtliga går kvar. Undersökningens resultat visar att 97 procent av eleverna är nöjda med kulturskolan, och att 96 procent anser att kulturskolan är så bra som de hoppats på. Det innebär att nöjdhetsindex är 3,7 på en fyrgradig skala där 4 motsvarar högsta värde. Det är en höjning jämfört med föregående kundundersökning år 2017, då nöjdhetsindex var 3,6. Resultatet är positivt, men det bör noteras att årets undersökning inte omfattar de elever som slutat under höstterminen 2018, då det nya kundvalet infördes. Nöjdhetsindex för de skolor som övergick från en befintlig kulturskoleverksamhet in i det nya kundvalet, ligger kvar på samma höga, alternativt högre, nivåer jämfört med föregående kundundersökning 2017.

Vidare visar kundundersökningen att totalt 98 procent instämmer i påståendet ”*Jag går den kurs jag helst vill*”. I de kulturskolor som omfattas av denna utvärdering instämmer 100 procent i detta påstående, med undantag för Nacka Dans & Teater, där resultatet är 94 procent. I de öppna svaren framgår att längre lektioner är något som efterfrågas av elever i de flesta kulturskolor, inklusive musikskolor.

Måluppfyllelse

Följande resultatindikatorer sattes upp för implementeringen av kundvalet:

- Andel barn och unga som deltar i den kulturaktivitet de helst vill ska vara 96%
Måluppfyllelse: 98 %
- Andel barn och unga som är nöjda med den kulturverksamhet de deltar i ska vara 95 %.
Måluppfyllelse: 97 %
- Dagens anordnare inom kommunens kulturskoleverksamhet är nöjda med övergången till kundval kulturskola.
Resultat: Målet uppnåddes inte då fyra av de fem kulturskolor som omfattades av övergången till kundval är missnöjda.

Följande effekter förväntas uppnås genom kundval kulturskola:

- Fler aktörer
- Breddat utbud
- Ökad tillgänglighet
- Effektivare administration

Det är för tidigt att se några större effekter efter endast ett läsår, men genom en årlig utvärdering kan effekterna följas över tid och eventuella justeringar genomföras för önskad måluppfyllelse. Effektmålen efter det första året kommenteras i bilagan till denna tjänsteskrivelse.

Slutsatser och förslag till förbättringar

För att uppnå en resurseffektiv administration som fungerar optimalt för alla parter, inklusive Nacka kommun, behövs en modern och verksamhetsanpassad digital tjänst.



Det är ett utvecklingsarbete som koordineras av digitaliseringsenheten och inleds under hösten. Innan en effektiv administrativ tjänst är på plats bör inte kommunen arbeta aktivt för att locka nya anordnare att ansöka om auktorisation inom kundvalet.

Administrationen har ökat med cirka 15 procent på kultur- och fritidsenheten under 2019, till följd av det nya kundvalet.

Då kundval kulturskola är ny och oprövad mark rekommenderas att utveckling och eventuella justeringar genomförs etappvis för god kontroll av kostnader och effekter över tid. Förutsättningarna för rabattsystem, halv terminskurs, översyn av checkbeloppet för övrig kultur, samt förlängd uppsägningstid gällande ersättningen till kulturskolorna föreslås utredas under nästa år. Förslaget att inkludera målgruppen barn 5-6 år, samt förutsättningarna för funktionsvarierade barn och unga att delta i verksamheten, bör också utredas under kommande år. Önskemålet om att ta bort automatisk återanmälan kommer att lyftas i behovsanalysen som ska genomföras gällande uppgradering av den digitala tjänsten.

Förslag till förändringar gällande checkar och deltagaravgifter

Nedan presenteras prioriterade förslag till justeringar av checkar och deltagaravgifter. Kulturcheckarna för dans, teater och övrig kultur, för grupper med fler än tolv elever fyller inte någon funktion. Ersättningen halveras för alla i en undervisningsgrupp så snart det blir fler än tolv i gruppen. Kulturskolorna har därför inte råd att bedriva undervisning för fler än tolv elever per grupp. Därför föreslås att indelningen av checkar baserat på antal elever inom dans, teater och övriga kulturkurser, ska tas bort. I stället föreslås följande checktyper gälla år 2020:

- Övrig kultur (oförändrat checkbelopp 5 600 kronor)
- Dans & Teater (oförändrat checkbelopp 6 300 kronor)

En musikalcheck föreslås införas till ett värde om totalt 20 000 kronor per år.

Musikalchecken ska gälla för en elevplats som innefattar tre parallella kurser à 27 lektioner/år i ämneskurs sång (max 1-4 elever), en danskurs och en teaterkurs.

Deltagaravgiften för musikalkurs föreslås vara 2 250 kronor/termin och en elev föreslås få rätt att nyttja max en musikalcheck per termin.

Deltagaravgifterna för cirkuskurser med golv- och luftakrobatik, samt för dans- och teaterkurser har en lägre kommunal subvention än övriga kurser inom kundvalet. Därför föreslås att terminsavgiften för cirkuskurser sänks från 1 750 kronor till 1 600 kronor, samt att terminsavgiften för dans och teater sänks från 1 200 kronor till 1 125 kronor.

Förslag till förändringar gällande checkar och deltagaravgifter föreslås träda i kraft den 1 januari 2020. Ovan förslag till förändringar och dess ekonomiska konsekvenser presenteras i sin helhet för beslut i ärendet om mål och budget (KUN 2019/115) som ska gå upp till kommunfullmäktige.



Ekonomiska konsekvenser

Förslag till finansiering av ovan utveckling presenteras i sin helhet för beslut i ärendet om mål och budget (KUN 2019/115) som ska gå upp till kommunfullmäktige.

Konsekvenser för barn

Syftet med utvärdering av kundval kulturskola är att skapa goda förutsättningar för Nackas barn och ungdomar, att utveckla sina skapande förmågor utifrån sina intressen. Föreslagna åtgärder förväntas underlätta deltagande för fler barn och ungdomar, samt skapa bättre förutsättningar för fördjupning och maximal utveckling för de som efterfrågar det. Förslagen syftar också till att bibehålla mångfalden inom kommunens kulturutbud.

Handlingar i ärendet

Rapport utvärdering kundval kulturskola

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten